

Lypsylehmien teuras-kunnostusta pilotoidaan

Suomalaisesta naudanlihasta suurin osa tuotetaan maidontuotannon ohessa, mikä vuoksi kotimainen naudanlihantuotanto on hyvin riippuvainen lypsylehmien määrästä. Mikäli lypsylehmien määrä vähenee ennustetusti, se vaikuttaa väistämättä kotimaisen naudanlihan määrään. Seurauksena naudanlihan omavaraisuus alenee entisestään olettaen, että kulutus ei vähene merkittävästi. Siksi on löydettävä uusia keinoja, joiden avulla voidaan vähintäänkin hillitä omavaraisuuden laskua.

LYPSYLEHMIEN OSUUS tuotetusta naudanlihasta on noin viidennes. Mikäli lehmien teuraspainoa ja lihakkuutta pystytään parantamaan, ruhon leikkuusaanto lisääntyy. Myös lihantarkastushylkäykset ja niistä aiheutuva hävikki saattavat vähentyä, jos heikkokuntoiset lehmät menevät parempikuntoisina teuraaksi. Tuottajalle teurasruhon laadun parantamisella ja mahdollisten hylkäysten vähentymisellä on taloudellista merkitystä teurasruhosta saatavan paremman hinnan kautta.

Teuraskunnostuksen vaikuttavuus, toteutus ja kannattavuus tarkastelussa

Koska lypsylehmien teuraskunnostus ei ole Suomessa kovin yleistä, sitä pilotoidaan maidontuotantotiloilla **Suomalaisen naudanlihan saatavuuden turvaaminen** (NaSa) -tutkimushankeessa.

Teuraskunnostuksessa lisätään ruokinnan energiapitoisuutta nostamalla väkirehuannosta kahdella kilolla viimeisen kuukauden ajan ennen suunniteltua poistoajankohtaa. Tätä ennen on totutusviikko, jolloin väkirehumäärä nostetaan vähitellen halutulle tasolle. Kontrollilehmiä, joihin teuraskunnostettuja lehmiä verrataan, ovat ne lehmät, joille ei ole tehty kunnostusruokintaa ja jotka eivät ole äkillisiä poistolehmiä. Tavoitteena on, että joka toiselle suunnitellusti poistettavalle lehmälle tehdään kunnostusruokintaa.

NaSa-hanke

NaSa-hanke on maa- ja metsätalousministeriön Makerahoitteinen hanke, ja sen toteuttajana on Luonnonvarakeskus. Hankkeen rahoitukseen osallistuvat myös Nautasuomi Oy, HKScan Oy ja Snellmanin Lihanjalostus Oy. Hanke päättyy 31.3.2025.

Lehmät teurastetaan ja ruhot punnitaan ja luokitetaan normaalin teurastuskäytännön mukaisesti Snellmanin teurastamolla. Lihanleikkuun yhteydessä määritetään jokaisen eläimen ruhon leikkuusaanto.

Tulosten perusteella arvioidaan teuraskunnostuksen vaikutusta ruhojen laatuun ja leikkuusaantoon. Lisäksi tehdään kokonaisvaltaista tarkastelua kiinnittäen erityisesti huomiota käytännön toteutukseen, vaikutuksiin tuotetun naudanlihan määrässä sekä taloudelliseen kannattavuuteen. Tuloksia hyödynnetään suomalaisiin olosuhteisiin sopivien naudanlihantuotannon tilamallien kehittämisessä.

Kullekin pilottitilalle tehdään tilakohtainen yhteenveto teuraskunnostuksen tuloksista, vaikutuksista ja kannattavuudesta niiden tietojen perusteella, mitä kultakin tilalta saadaan laskelmien pohjatiedoiksi. Yksittäisen tilan tuloksia ei esitetä julkisesti.

MTY Sormula mukana pilotoinnissa

Maatalousyhtymä Sormula Suonenselältä on yksi teuraskunnostuksen pilottiloista. Maidontuotannossa lehmiä on noin 125, joiden lisäksi tilalla kasvatetaan uudistukseen tarvittava nuorkarja. Ruokinta perustuu seosrehuun, jota täydennetään lypsyröbottilla ja vielä toistaiseksi myös väkirehukioskeista jaettavalla väkirehulla.

Tilan osakkaista **Kari Jäntti** kertoo, että mielenkiinto kokeilla jotakin uutta oli yksi syy lähteä pilotointiin mukaan. Tilan odotukset teuraskunnostuksen vaikutuksista ovat odotettavat. Erityisesti kiinnostavat vaikutukset teurasruhojen laatuun ja kannattavuuteen. Myös leikkuusaantotulokset kiinnostavat.

Ensimmäisiä kokemuksia tilalla on jo kertynyt muutaman teuraskunnostettavan lehmän myötä. Teuraskunnostuksen toteutuksen periaate on sinällään melko yksinkertainen. Käytännön toteutuksessa suurimpana haasteena on ollut poistojen suunnittelun vaikeus ja riittävä ennakointi. Lisäksi teuraskunnostuksen vaikutukset erityisesti loppulypsykaudella oleviin poistolehmiin mieltäytyttävät. Kun loppulypsykaudella olevat lehmät ovat yleensä melko hyväkuntoisia, niin lisääntyköhän ruhojen rasvaisuus jo liiaksi väkirehulisäyksen seurauksena, Jäntti pohtii. Kunhan tuloksia alkaa karttua lisää, tähänkin asiaan saadaan toivottavasti lisätietoa.

Tutkija KATARIINA MANNI ja tutkimusprofessori ARTO HUUSKONEN, Luonnonvarakeskus

Haluatko mukaan?

Huom! Uusia tiloja otetaan vielä vastaan teuraskunnostuksen pilotointiin. Mikäli asia kiinnostaa, ota yhteyttä alueesi asiakasvastaavaan!

anelmaz.snellman.fi